

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор

В.М. Бабасєв

11 2014 р.

КОНТРОЛІНГ

(назва навчальної дисципліни за навчальним планом; прописними літерами, шрифт 16)

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни _____

підготовки _____ бакалавра _____

галузі знань 0306 Менеджмент і адміністрування
(шифр і повна назва галузі знань)

напряму 6.030601 Менеджмент
(шифр і повна назва напряму)

(шифр дисципліни за ОПП ППВВ-10)

Стандарт чинний з дати затвердження

Харків - ХНУМГ - 2014

РОЗРОБЛЕНО: Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова,

КАФЕДРА менеджменту і маркетингу в міському господарстві

(повне найменування кафедри)

РОЗРОБНИКИ: професор Кайлюк Є. М.

(посада, прізвище та ініціали, підпис)

асистент Бондаренко О. В.

(посада, прізвище та ініціали, підпис)

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ

(підпис)

(Новікова М. М.)

(ПІБ)

“ 29 ” серпня 2014 р., протокол № 1

Схвалено **випусковою** кафедрою менеджменту і маркетингу в міському господарстві

(назва кафедри за належністю спеціальності)

Протокол від “ 29 ” серпня 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри

(підпис)

(Новікова М. М.)

(прізвище та ініціали)

Програма відповідає формі Програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ

(підпис)

(Солнцев К. Н.)

(ПІБ)

“ 3 ” 11

2014 р.

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету

(повне найменування факультету за належністю напрямку / спеціальності)

Голова Вченої ради

(підпис)

(Гисаревський І. М.)

(ПІБ)

30. 11. 2014 р., протокол № 2

Цей стандарт не може бути тиражований або відтворений будь яким способом без письмової згоди ХНУМГ ім. О.М. Бекетова

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014 рік

© Є. М. Кайлюк, О. В. Бондаренко, 2014 рік
(ПІБ розробників)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни _____ **Контролінг** _____
(повна назва дисципліни)
 складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки _____ **бакалавра** _____
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)
 напрямку _____ **6.030601 Менеджмент** _____
(шифр та назва напрямку або спеціальності підготовки)
 навчальним планом передбачені _____
фахові спрямування (для ОКР «бакалавр»)
фахове спрямування Менеджмент організацій міського господарства
або спеціалізації (для ОКР «спеціаліст») або магістерські програми (для ОКР «магістр»)

Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань з менеджменту, управлінського обліку, інформаційних технологій спрямованих на досягнення усіма структурними підрозділами стратегічних і поточних цілей та прийняття управлінських рішень.

Міждисциплінарні зв'язки:

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
1. Облік і аудит	1. Стратегічна діагностика потенціалу підприємства
2. Ціноутворення	2. Ділове адміністрування
3. Менеджмент і адміністрування	

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів (ЗМ):

ЗМ 1. Концепція контролінгу та організаційно-методичні основи його створення і функціонування на підприємстві.

ЗМ 2. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень та облік по центрам відповідальності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Контролінг” є формування у студентів теоретичних і практичних знань з концептуальних основ управління на основі координації основних функцій менеджменту та спрямування діяльності підрозділів підприємства на одержання прибутку і досягнення стратегічних цілей.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Контролінг” є:

- формування у студентів цілісної уяви про галузь житлово-комунального господарства, специфічні особливості її продукції, систему економічних розрахунків для прийняття управлінських рішень;
- розуміння сутності поняття «витрат», поведінка їх змін;
- оволодіння методами оцінки результатів діяльності підприємства та визначення ефективності управлінських заходів;
- опанування основами методики до аналізу і моніторингу діяльності окремих підрозділів (центрів відповідальності) підприємства.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- предметну сферу і методологічні основи поведінки витрат, методи їх зниження та управління;
- основні принципи управлінського обліку та методи калькулювання витрат;
- теоретичні засади аналізу релевантної інформації для прийняття управлінських рішень;
- основні принципи організації обліку по центрам відповідальності;
- особливості моніторингу основних показників діяльності підприємства.

вміти:

- використовувати теоретичні і практичні знання у майбутній професійній діяльності для вибору оптимальних структур виробництва і продажу в залежності від змін обсягу виробництва, цін, структури витрат;
- здійснювати збір, обробку релевантної інформації для прийняття управлінських рішень;
- проводити моніторинг результатів діяльності центрів відповідальності та підприємства в цілому та оцінювати їх результативність і ефективність.

мати компетентності:

- вміти проводити аналіз виробничої і фінансової діяльності підприємства;
- підготовлювати інформацію для прийняття управлінських рішень керівництвом підприємства, рекомендації для покращення номенклатури виробництва продукції;
- обґрунтовувати необхідність зміни цін, обсягу виробництва, структури управління організацією, корпоративної культури.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 2,5 кредитів ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни (за ОПП, з урахуванням розбіжностей у термінології)

Змістовий модуль 1. Концепція контролінгу та організаційно-методичні основи його створення і функціонування на підприємстві.

Тема 1. Концепція контролінгу.

Тема 2. Класифікація об'єктів в контролінгу.

Тема 3. Управлінський облік та прийняття рішень.

Тема 4. Системи і методи калькулювання витрат.

Змістовий модуль 2. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень та облік по центрах відповідальності.

Тема 5. Аналіз взаємозв'язку витрати, обсягу та прибутку.

Тема 6. Аналіз релевантної інформації для прийняття рішень.

Тема 7. Облік по центрах відповідальності.

Індивідуальне завдання: Курсова робота на тему: «Використання системи «директ-костинг» в оперативно-фінансовому аналізі собівартості і прибутку та управління витратами за відхиленнями».

3. Рекомендована література

1. Закон України «О бухгалтерском учете и финансовой отчетности в Украине» от 16.07.99. – № 996. – XIV.
2. Международные стандарты учета и аудита. Сборник с комментариями. Вып. 8 : Международные нормативы бухгалтерского образования и этики / Сост. М. М. Рапопорт. – М. : Аудит-тренинг, 1992. – 84 с.
3. Аманьина Е. А. Контроллинг как инструмент управления предприятием / Е. А. Аманьина, С. В. Данилочин / под ред. Н. Г. Данилочкиной. – М. : ЮНИТИ, 2002.
4. Ван Хорн Дж. Основы управления финансами. / Дж. Хорн Ван. – М. : Финансы и статистика, 1997.
5. Голов С. Управленческий бухгалтерский учет. / С. Голов. – К. : «Скарби», 1998.
6. Друри К. Введение в управленческий и производственный учет. / К. Друри. – М. : Аудит, ЮНИТИ, 1998.
7. Кайлюк Є. М. Контролінг: навч. посібник (для студентів 4 курсу денної і 5 курсу заочної форм навчання спеціальності 7.050.201 «Менеджмент організацій» / Є. М. Кайлюк. – Х. : ХНАМГ, 2007. – 223 с.
8. Карданская М. Принятие управленческого решения: учебн. пособие. / М. Карданская. – М. : ЮНИТИ, 1999.
9. М. Майер Э. Контроллинг как система мышления и управления; пер. с нем. / под редакцией О. А. Николаевой. – М. : Финансы и статистика, 1993.
10. Скоун Тони. Управленческий учет; пер. с англ. / Тони Скоун. – М. : Аудит, ЮНИТИ, 1997.
11. Янковский К. Управленческий учет. / К. Янковский, И. Мухарь. – СПб : Питер, 2001.
12. Яругова А. Управленческий учет : опыт экономически развитых стран / под ред. Я. В. Соколова. – М. : Финансы и статистика, 1991.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Екзамен

5. Засоби діагностики успішності навчання поточні тестові завдання, питання для самостійного вивчення, захист індивідуального завдання (курсової роботи), екзаменаційні білети

АНОТАЦІЯ

Контролінг

Мета: формування теоретичних і практичних знань з концептуальних основ управління на основі координації основних функцій менеджменту та спрямування діяльності підрозділів підприємства на одержання прибутку і досягнення стратегічних цілей. **Предмет:** формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань з менеджменту, управлінського обліку, інформаційних технологій спрямованих на досягнення усіма структурними підрозділами стратегічних і поточних цілей та прийняття управлінських рішень.

ЗМ 1. Концепція контролінгу та організаційно-методичні основи його створення і функціонування на підприємстві.

ЗМ 2. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень та облік по центрам відповідальності.

ABSTRACT (ANNOTATION)

Controlling

The aim of this course is to form theoretical knowledge and practical skills in conceptual background of management. The course is based on the idea of coordination of main functions of management and on targeting of activities of divisions of a company on profit obtaining and reaching of strategic aims. **The subject** of the course is to form modern thinking and the system of special knowledge in management, accounting, information technologies, which is oriented on reaching by every subdivision of a company strategic and local goals and an decision making.

SM1. The concept of controlling, organizational and methodological background of its forming and functioning in a company.

SM2. The analysis of relevant information for decision making and accounting in points of responsibility.

АННОТАЦИЯ

Контроллинг

Цель: формирование теоретических и практических знаний с концептуальных основ управления на основе координации основных функций менеджмента и направление деятельности подразделов предприятия на получение прибыли и достижение стратегических целей. **Предмет:** формирование современного управленческого мышления и системы специальных знаний по менеджмента, управленческого учета, информационных технологий направленных на достижение всеми структурными подразделениями стратегических и текущих целей и принятие управленческих решений.

СМ 1. Концепция контроллинга и организационно-методические основы его создания и функционирования на предприятии.

СМ 2. Анализ релевантной информации для принятия управленческих решений и учет по центрам ответственности.